

R É N Y I Á D Á M

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

ÉS MÁ S M E S É K I N K Á B B F E L N Ő T T E K N E K

21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2021

Lukács Péter barátom emlékére

ELŐSZÓ

NE CSODÁLKOZZON AZ OLVASÓ, ha e felnőtteknek szóló különös mesék újra és újra a valóságra emlékeztetik – mondhatni, kísértetiesen... (Egyébként szellemekből sincs hiány e meglehetősen fordulatos történetekben, legyen az egy rég elhunyt férj, a titkokkal terhes múlt vagy a korrupció fantomja.) A „mesemondót” ugyanis – történjenek bár hőseivel a legképtelenebb kalandok – mindenekelőtt az *itt és most* foglalkoztatja, a jelen visszásságai, létünk hepehupái, amelyekben nap mint nap elbotlunk, ad absurdum még orra is esünk.

Rényi Ádám történetei azonban nemcsak hogy megtorpanásra készítetnek, de a szerző, akár a gondos optikus, a legkülönfélébb fénytörésű lencséket tartja

olvasója szeme elé, és amíg a mókásan torzított képekre szegezzük tekintetünket, úgy élesedik és tisztul a látásunk a valóságot illetően.

Az olvasó persze úgy gondolja, pontosan ismeri ezt a valóságot, csakhogy a szerző újra és újra kizökenti kényelmesen belakott kis világából, bevonva a különös szituációkba, amelyekben a szereplők keresik a helyüket, vagy épp – gondolják ők – a helyzet magaslatán állva cselekszenek. Óhatatlanul részeseivé válunk hát mások bizarr, mulatságos, esetleg torokszorító pillanatainak, s e legális voyeurködés, amelyre az író csábít, bizony fogva tart. Ugyan ki ne lesné meg szívesen, min ügyködik egy elismert főorvos hajnalban, a dunai csónakházban; hogy mi történik, ha felbukkan a semmiből az ember réges-régi szerelme; vagy ha épp a 76-os trolin kerül szorult helyzetbe egy nagypályás bűnöző...?

Rényi Ádám nem restell hát zavarba ejteni, miközben jó érzéssel vegyít tréfát és drámát, s ahogyan az életben sincsenek tiszta helyzetek, úgy e történetek olvastán is hol elszorul az ember torka, hol felkacag, hol egyszerre lepi meg az érzelmek tarkasága. Nem véletlenül, hiszen a groteszk világában járunk, és pontosan azt kell tennünk, amit Örkény István tanácsolt nevezetes útmutatásában: „Szíveskedjék terpesz-

állásba állni, mélyen előrehajolni, s ebben a pozitív-
 rában maradva, a két lába közt hátratekinteni...”
 Mivel a groteszkból nem hiányozhat a társadalom-
 bíráló, érdemes ilyen szemmel (is) olvasni a kötet
 „meséit”: vegyük észre, milyen jól célzott kis fricska
 valamennyi szöveg, s hogy milyen beszédes korjelen-
 ségek kandikálnak ki a mulattató-abszurd jelenetek
 mögül. Végtére is kit ne bosszantana a celebkedő
 influencerek hamis kirakatélete; kinek a feje fölött
 ne lebegne az árnya az idős szülő hanyatlásának;
 kit ne döbbsentene meg a rakétasebességgel vagy-
 nosodó „nagyemberek” karrierje; ki ne találkozott
 volna a hivatali működés olykor rémbohózatba illő
 képtelenségeivel; vagy kinek ne lenne legalább egy,
 a Tinderben reménykedő, örök szingli ismerőse (ha
 nem épp ő maga az)... Pontosan a helyzetek és ka-
 rakterek ismerőségéből fakad a meglepetés ereje:
 a szerző kiválóan érzi, hol csavarjon egyet az ese-
 mények menetén, hogy végül aztán összekacsintson
 a megértés örömét átélő olvasóval.

Régóta hallgató hagyomány szólal meg újra Ré-
 nyi Ádám novelláiban Mikszáth, Karinthy, Heltai,
 Tersánszky, Örkény, Tabi nyomdokain járva, és még
 jócskán bővíthetnénk a satíra klasszikusainak sorát.
 Az *Osztálytalálkozó* című kötet kisnovellái tömörsé-

gükkel, csattanóságukkal, tanulságaikkal és a karakterek esendőségével lopják be magukat az olvasó szívébe. Ma, a véleménybuborékok korában, az egymásnak ellentmondó hírek háttérzajában és nem utolsósorban egy teljes be- és elzárkózással töltött vészterhes év után a legjobbkor született meg ez a gyűjtemény, amelynek minden egyes darabja szórakoztatóan mutat rá, milyen végletekig abszurd világban élünk.

Laik Eszter

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

HALKAN GÖRDÜLNEK BE A KOCSIK egymás után a kovácsoltvas kapun, persze akadnak jó néhányan, akik az 59-es villamos megállójától gyalog baktatnak fel. Mindenkiről folyik a víz ebben a dögmegben. Elég sokan eljöttek az osztályból, őszintén nem is gondoltam volna. Az osztályfőnök az elsők között érkezett. Éppen ma van a hatvanadik születésnapja. Micsoda egybeesés! Sosem titkolta, mikor született, mindig szerette az ünneplést, a felhajtást.

A bejáratnál van a gyülekező, nagy ölelgetések közepeztette üdvözlök egymást a rég nem látott cimborák. Páran virágot is hoztak. Semmi hangoskodás, de a találkozás öröme azért kiül az arcokra – maradjunk annyiban, a legtöbben hitelesen alakítják a szerepet.

Nem voltunk igazán jó osztály, minimum két, egymástól viszolygó táborra oszlott a társaság, de még a táborokon belül is ment a frakciózás. Persze tizenkét év után megfakulnak a rossz emlékek, és édes nosztalgiával töltik el az ember szívét. Már akiét. Én már a négy évvel ezelőtti találkozáson is megfogadtam, hogy legközelebb nem megyek el, annyira dühögött a képmutatás meg az önmenedzselés. Mintha ez bármit is számítana. Kit érdekel, hogy mi lett a másikkal, ha úgysem tartjuk a kapcsolatot... Jó, páran tartják. Például a Novák Ági vörös hajú kisfiának Petra lett a keresztanyja. Mondjuk, elég perverz, hiszen korábban Novák Ágival járt a Szabolcs, aki most a Petra férje és a vörös gyerek apja. Ügyvéd lett, de aztán ráunhatott a dologra, mert egy ideje valami biozöldségfarmot működtetnek Petra szüleivel.

Négy évvel ezelőtt a Fészekben előadta a menő vállalkozót. „Állati jól megy a biogazdaság – nyomta a sódert –, alig győzzük kielégíteni az ügyfeleink igényeit.” *Mit fölényeskedik?*, gondoltam magamban. „Ügyfeleink igényeit”, hogy oda ne rohanjak... Jót röhögtem, amikor eljöttem, és azt láttam, hogy Szabolcs, a bioistenkirály éppen egy időszámításunk

előtti Lada kombit próbál sokadik nekifutásra beindítani. Csoda, hogy átengedték a műszaki vizsgán.

Az osztálytalálkozónál hazugabb műfaj nem létezik. Mindenki előadja, hogy bejött neki az élet. Álomállás, álomcég, álomfizetés, álomutazás, álomférj, álomfeleség, álomgyerek. Aztán a lányok húzogatják a ruhájukat, hogy ne látsszon a zöldeslila folt, amit álomférj ejtett egy hosszú és *ürtartalmas* este után hazatérve az Álom presszóból. Én ebben akkor sem vettem részt, most is csak hallgatok, mint a sír.

Közben újabb villamos áll meg a bejáratától pár lépésre. Újabb osztálytársak közelednek. Réka is eljött. Van pofája. Pedig megmondtam neki, hogy látni sem akarom többé. Hát, úgy látszik, azt gondolta, ez már nem érvényes. Legutóbb majdnem hajtépésig ment a vita közöttünk a meleg párok örökbefogadási jogának ügyében. Hogy ez a téma miként jött elő, nem emlékszem. De valahogy minden társaságban bedobja valaki két-három óra és négy-öt pálinka után. A halálbüntetés legalizálását pedig már két pálinka után. Na, nem mondom, én is mindig beszálltam a sehova nem vezető üvöltözésekbe.

Van vagy harmincöt fok árnyékban. Olvadoznak az osztálytársak a sötét ruháikban. És a kaputól még fel is kell mászni az emelkedőn. Az kemény lesz.

Hábetler fut be. Hábetler szerelmes volt belém harmadikban. Ezt persze nem merete megmondani nekem, sőt úgy viselkedett, mint egy óvodás. Szinte csak a hajamat nem húzta meg időnként. Engem ez csak mulattatott. Nem gondoltam volna, hogy államtitkár lesz belőle. Senki nem gondolta volna az osztályból, abban is biztos vagyok. Amilyen jellegtelen kis senkiházi volt. Nem is értem. Taxival érkezett, nem valami nagy, fekete állami kocsit szállította. Ő is hozott virágot. Az osztályfőnök már rá is veti magát, ölelgeti perceként át. Amilyen sznob az ofő, nyilván nem ölelgetné Hábetlert, ha az, mondjuk, előadó lenne az önkormányzatnál, vagy pedig annak a taxinak a vezetőüléséről mászott volna elő. De az államtitkárokra büszkének kell lennie az embernek. Vagy lehet, hogy az jár a fejében: jó lehet ez még valamire. Talán meg akarja pályázni az igazgatóságot hatvanévesen?

Elindul a csapat felfelé. Tényleg, mindjárt kezdődik.

– Rossz az időzítés – jegyzi meg a dagadt Tompa mosolyogva, és nagyot kortyol a szentkirályi üveg-
ből, míg csurog róla az izzadság. Réka hátba veri.

– A négyesben lesz! Gyertek erre! – dirigál az osztályfőnök.

Mit fontoskodik itt is, tizenkét éve nincs joga senkinek parancsolgatni! Pláne nem egy ilyen eseményen! Ahogy felérnek, valaki elindítja a zenét.

– A kedvenc számom – suttogja Petra. Hát igen, nekem is.

Kezdődik. Mindenki körbeáll. Balra a család és a barátok. Jobbra az osztálytársak. Elhallgat a kedvenc számom. Ismeretlen komolyzenére vált a CD-lejátszó. A pap elkezd a búcsúbeszédet. Páran bögnék. Anyám összeomlik. Az osztályfőnök vigasztalja. Rövid beszéd, hiszen csak harminc évet éltem, nincs mit felturbózni. Szórják a virágokat meg a földet, ölelgetik egymást, fancsali képet vágnak. Négy éve megfogadtam, hogy soha többé nem megyek osztálytalálkozóra. Betartottam.

VÍKEND

ÖSSZEREZZENT, amikor megpillantotta a kikapcsolt tévékészülék halványzölden világító óráját a sötétben. Hirtelen azt sem tudta, hol van, csak azt, hogy biztosan megint elkésett. Pedig Tamarának nem kellett sietnie sehova ezen a reggelen. Egy négycsillagos balatonfüredi wellnesshotel tóra néző superior lakosztályában feküdt egy kényelmes franciaágy közepén, és egy kiadós büféreggelit leszámítva nemigen volt mit lekésnie, hiszen jól megérdemelt szabadságát töltötte. Amikor minderre maga is ráeszmélt, felhúzta hálóinge lecsúszott pántját, nyakig betakarozott és még fél órán át lustálkodott. Az év dolgozója versenyen nyert második helyezésének köszönhetően ezt a kétszemélyes hosszú hétvégét, a főleg mosópo-

rokban utazó multinál ugyanis nagyon adtak a dolgozói elégedettségre. Az indoklásban külön kiemelték „higgadt és proaktív viselkedését a legváratlanabb helyzetekben is”.

A kupon, amelyet néhány héttel korábban irigykedve adott át neki egy tetovált szemöldökű humán erőforrás-menedzser, két főre szolt ugyan, Tamara mégis egyedül érkezett Balatonfüredre meggyipiros Volkswagen Polójával. Több mint egy éve nem volt párkapcsolata, és bár gondoskodott róla, hogy egészséges, huszonkilenc éves nőként testi igényei ne maradjanak kielégítetlenül, nem akadt az életében olyan férfi, akivel eltölthetett volna három éjszakát félpanzióval, fürdőbelépővel és napi egy masszázusra szóló bonnal. Amikor egyetemi barátnője, Ági egy váratlan családi program miatt az utolsó pillanatban jelezte, hogy mégsem tudja elkísérni, Tamarának átfutott az agyán, hogy az egészet kora őszre halasztja, de végül úgy döntött, kiélvezi, hogy végre teljesen szabad, és az éjjeliszekrényén hónapok óta érintetlenül pihenő könyveket választja útitársnak. A luxus-zuhanykabinban állva mégis megfordult a fejében, hogy jó lenne, ha valaki csendben mögé lopódzna és a forró gőzben tartalmasan kezdődne a reggel, de gondolatai nem sokkal ezután már a svédasztalos

reggeli és a latte macchiato körül forogtak, amelyet a szálloda bárjának teraszán tervezett elszürcsölni.

Tamara vigyázott karcsú alakjára, így csak egyetlen pulykasonkás császárzsemlet engedélyezett magának a kaukázusi kefir és a gyümölcskoktél mellett, a kávéját is édesítővel kérte, igaz, egyből négygel. Miközben a tavasz színeit visszatükröző csendes Balatonban gyönyörködött a nagy kreativitással Pano-ráma Bárnak elnevezett egység mozaikkövel fedett teraszán, a szomszéd asztalnál egy párra lett figyelmes. A férfi harmincas éveinek közepén járhatott, kreol bőre kiemelte valószínűtlenül világoskék szemét, párja, aki talán néhány évvel fiatalabb lehetett Tamaránál, tökéletes alakú, hosszú hajú, nevetős-fekete szemű lány volt. Éppen egy pakli magyar kártyával játszottak, közben szenvedélyesen vitatkoztak, de nem lépték át a veszekedés határát, sőt néhány percenként csókot is váltottak közben. A férfi pedig, amikor nem egy kártyalapot tett ki az asztalra, a fiatal nő hosszú combján pihentette a kezét.

Bár két könyvet is lehozott a szobából, és el is kezdett olvasni egy skandináv krimi, Tamara hiába próbált összpontosítani a történetre. Nemcsak azért, mert az izlandi nevek esetében azt sem tudta, ki férfi és ki nő, hanem mert képtelen volt levenni a sze-

mét a tőle alig három méterre ülő párosról. A férfit hosszan bámulva egyszer össze is akadt a tekintete a lányéval, amitől egy másodpercig kínosan érezte magát, de a fekete szempár kedvesen nevetett rá, amitől ő is mosolyogni kezdett.

Tamara masszázásra indult, azután egy negyedórát a szaunában töltött, majd a szálloda logójával ellátott fehér köpenyében a lakosztályába sietett, hogy átöltözzön az ebédhez. Útja a bár mellett vezetett el, a pár még mindig ott ült, pedig eltelt vagy másfél óra. Ahogy elsétált előttük, érezte, hogy mindketten őt méregetik leplezetlenül. Jóleső érzéssel töltötte el, hogy nemcsak rá vannak hatással ezek az ismeretlenek, de ő is kiválthatott valamit a párból. Egy gyors és könnyed salátaebéd után visszatért a szobájába. Levetkőzött, kissé nyirkos bikinijét a fürdőszobai radiátorra tette, újra lezuhanyozott, majd testét a törülközőbe csavarva befeküdt az ágyba. Kezébe vette a tévé távirányítóját, és pár perccel később már a fizetős felnőttfilm-csatornák kínálatát böngészte. Egyből ráakadt egy filmre, amelyben egy Irakból megérkező tengerészgyalogost együtt várt haza a felesége és a szeretője – az utóbbiról persze már korábban tudomást szerzett az asszony. Mint kiderült, a két nő egymással vigasztalódott a katona távolléte alatt.

A sablonos alaptörténet ellenére Tamarát felizgatta, amit látott, behunyta a szemét, és a délelőtti párra gondolt, éppúgy a sármos férfira, mint a mosolygós szemű lányra. Ábrándozását egy telefonhívás szakította félbe: az anyja kereste, aki el sem tudta képzelni, mit csinálhat egy fiatal nő egyedül egy balatoni wellnesshétvégén. Tamara arra gondolt, talán jobb is, hogy most nem képzeli el.

Amikor késő délután újra lement a teraszra, akkor a szomszéd asztalnál egy idősebb pár ült, a nő keresztretjvényt fejtett, a férfi pedig egy szivarkát próbált meggyújtani, ami nehézségekbe ütközött a fel-támadó szélben. Amíg őket figyelte, észre sem vette, hogy a kék szemű férfi és fiatal kedvese, akikről gondolatban szinte az egész napja szólt, csendben leült az ő asztalához. Amikor visszafordította a fejét, először megijedt, aztán újra olyan izgatott lett, mint ebéd után az ágyában.

– Szia, nem zavarunk? – kérdezte a férfi, miközben a lány kuncogott.

– Sziasztok, nem, dehogyis – válaszolta Tamara, majd kezét nyújtott, és bemutatkozott. – És ti? – kérdezte bátran, szinte rámenősen.

– Ő Ákos, én pedig Lili vagyok – vette át a szót a lány.

– Szimpatikus vagy nekünk, és arra gondoltunk, csatlakozhatnál hozzánk. Jó ketten is, de hármasban jobban szeretjük. Izgalmasabb! Van gyakorlatod? – bizonytalanodott el egy pillanatra Ákos.

– Azt hiszem... – bólogatott zavartan Tamara, míg egyikről a másikra kapta a tekintetét.

– Jó, akkor először ketten mennénk rád, aztán persze változna a felállás – folytatta kedvesen, mindeféle köntörfalazás vagy pironkodás nélkül Ákos.

Bár Tamara éppen egy ilyen örült kalandról ábrándozott, így, hogy a pár ennyire szégyenérzet nélkül és magabiztosan környékezte meg, igencsak zavarba jött, és hirtelen nem is tudott megszólalni.

– A 302-esben várunk vacsora után, mondjuk, fél tízkor. Rendelünk valami jó bort, hogy még vidámbb legyen az este. Egy villányi portugieser megfelel? – kérdezte Ákos.

– Igen, az jó lesz – rebegett igent a borra, és ezzel az estére is, esett le hirtelen Tamarának.

Képtelen volt vacsorázni, helyette beült a fürdőkádba, leborotválta a lábát, haját mosott, megszáritotta, kilakkozta a körmeit a kezén és a lábán, majd keresgélgni kezdett a bőrröndjében. Örült, hogy betette a Minnie egeres hálóinge mellé az ujjatlan, rövid selyem hálóingét is, sőt a szaténköntösét sem

hagyta otthon. Először arra gondolt, vesz egy mell-tartót a hálóing alá, de végül ezt elvetette, és csak összehúzta testén a köntösöt. Mivel papucsna csak egy műanyag flip-flop volt nála, meztelen lábára inkább felvette a túsarkút, amelyben a munkahelyéről indult el még csütörtökön délután. A 302-es egy emelettel az ő lakosztálya alatt volt. A lépcsőn osont le szaporán, nem akart a szaténköntösben liftbe szállni. Egy darabig tipródott Ákos és Lili ajtaja előtt, mielőtt bekopogott volna.

A két bátortalan koppintásra Ákos nyitott ajtót. Tamara meglepve látta, hogy ő is és Lili is abban a ruhában vannak, amiben késő délután látta őket. Ákos lehuppant az ágyra, amely elé asztalt toltak, vele szemben Lili ült egy széken, arcán a már megszokott mosollyal. Egy harmadik szék épp az ajtónak háttal valószínűleg őt várta. Az asztalon leosztott kártyalapok, az üres székekkel szemben kétszer négy lap hevert.

– Te vagy egyedül, mi legyen az adu? – kérdezte Lili.

Tamara épp csak pár pillanatra felejtette tátva a száját, majd higgadtan és proaktívan leereszkedett az asztalhoz. Felvette az első négy lapot, kicsit átrendezte őket, és megszólalt:

– Legyen makk, és ez bizony egy snapszer. – Ösz-
szébb húzta az övet a köntösén, és bemondott egy
negyvenet.

TALÁLKOZÁS EGY ÖREGEMBERREL

– JÓ NAPOT KÍVÁNOK, legyen szíves... Tanár úr! Ön az? Mégis mit keres itt?

– Jó napot, fiatalember! Valamikor tanítottam, igen. Honnan tudja?

– Baár-Madas Református Gimnázium, 2004-ben végzett D osztály. Nem tetszik emlékezni? Tímár Géza vagyok, a tanár úrhoz jártam fakultációra.

– Tímár Géza, hát persze, ne haragudjon, hogy nem ismertem meg, de nemrég ellopták a szemüvegemet, pedig mindig magam mellett tartom. Tímár Géza, 12D, az ablak melletti padsorban ült, a második sorban, a mellett a meglehetősen korpulens...

– Ágh Tomi!

– Igen, igen, Tamásnak hívták! Hogyan alakult a sorsa, mi lett a hivatása? Úgy rémlik, ő volt, aki nagyon szépen szavalt Radnótit, Babitsot.

– Színész lett, tanár úr. Épp néhány hete összefutottunk pár fiúval a régi osztályból, és Tomi is ott volt. Sokszor hívják rendezvényekre szavalni, meg egy alternatív társulatban is játszik, főállásban pedig egy szappanoperánál van.

– Szappanoperánál?

– Tudja, tanár úr, a tévében ezek a napi sorozatok... Ő játssza Fecót, a targoncást, és máig nagyon hálás önnek.

– Évek óta nem láttam tévét, Géza, de nem is bánom, régen is inkább csak a rádiót hallgattam, azt most is szoktam. Hanem hát miért hálás nekem ez a maga egykori osztálytársa?

– Ön szeretette meg vele az irodalmat, ha ön nincs, tanár úr, akkor talán nem lett volna színész belőle. A múltkori sörözésen is sokat emlegette azokat a felejthetetlen irodalomórákat és persze a drága István bácsit.

– Jólesik ilyet hallani, Géza. Akkor talán nem vészett el minden, lehet, hogy mégis volt értelme...

– Tanár úr! István bácsi! Hát persze hogy volt! A legnagyobb hatással volt ránk az egész tantestületből.

– Komolyan mondja, fiam?

– Még szép, ez nem is kérdés. Na de a tanár úrral... mi lett? Hogy került ide?

– Tudja, Géza, elküldtek nyugdíjba a gimnáziumból, pedig az volt az életem. A tanítás, a diákok, a nagy beszélgetések irodalomról, kultúráról, életről... Jöttek a fiatalok, kellett a hely. Leszereltek, talán maga így mondaná. Tulajdonképpen meg is értem. Öreg voltam, most meg még öregebb. Ez van, kár keseregni rajta. Negyvennyolc év után persze furcsa volt egyedül ülni a lakásban, de az élet végül ezt is megoldotta, bár nem éppen úgy, ahogy elképzeltem. A szokásos történet... A fiamék hitelt vettek fel a házra, tudja, svájci frankban. Aztán a fiam infarktusban meghalt. Én voltam a kezes. A menyem az unokámmal visszaköltözött Újfehértóra a szüleihez. Én meg... valahogy így...

– Hát, ez elszomorító, tanár úr! De talán ön is hallott erről az új törvényről. Nem maradhat itt. Be kell mennie a szállóra, különben elő kell állítanom, és abból könnyen lesz elzárás. Tudja, mi az, tanár úr? Börtön. Nagyon komolyan veszik ezt. Minket,

tiszteket is kivezényeltek, hogy minél hatékonyabb legyen az akció. István bácsi, nem maradhat itt! Megértette?

